

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**ОДЕСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ
ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ**

**ЗБІРНИК ТЕЗ ДОПОВІДЕЙ
81 НАУКОВОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
ВИКЛАДАЧІВ АКАДЕМІЇ**

Одеса 2021

Наукове видання

Збірник тез доповідей 81 наукової конференції викладачів академії
27 – 30 квітня 2021 р.

Матеріали, занесені до збірника, друкуються за авторськими оригіналами.
За достовірність інформації відповідає автор публікації.

Рекомендовано до друку та розповсюдження в мережі Internet Вченою радою
Одеської національної академії харчових технологій,
протокол № 14 від 27-29.04.2021 р.

Під загальною редакцією Заслуженого діяча науки і техніки України,
Лауреата Державної премії України в галузі науки і техніки,
д-ра техн. наук, професора Б.В. Єгорова

Укладач Т.Л. Дьяченко

Редакційна колегія

Голова Єгоров Б.В., д.т.н., професор

Заступник голови Поварова Н.М., к.т.н., доцент

Члени колегії:

Амбарцумянц Р.В., д-р техн. наук, професор

Безусов А.Т., д-р техн. наук, професор

Бурдо О.Г., д.т.н., професор

Віннікова Л.Г., д-р техн. наук, професор

Гапонюк О.І., д.т.н., професор

Жигунов Д.О., д.т.н., доцент

Іоргачова К.Г., д.т.н., професор

Капрельянц Л.В., д.т.н., професор

Коваленко О.О., д.т.н., проф.

Косой Б.В., д.т.н., професор

Крусір Г.В., д-р техн. наук, професор

Мардар М.Р., д.т.н., професор

Мілованов В.І., д-р техн. наук, професор

Павлов О.І., д.е.н., професор

Плотніков В.М., д-р техн. наук, доцент

Станкевич Г.М., д.т.н., професор,

Савенко І.І., д.е.н., професор,

Тележенко Л.М., д-р техн. наук, професор

Ткаченко Н.А., д.т.н., професор,

Ткаченко О.Б., д.т.н., професор

Хобін В.А., д.т.н., професор,

Хмельнюк М.Г., д.т.н., професор

Черно Н.К., д.т.н., професор

Повна відсутність фонові інформації призводить до швидкої стомлюваності. Відкритість інформації характеризується трьома рівнями: публічним, секретним і конфіденційним. Публічна інформація - це газети, виставки тощо; конфіденційна (службова) – захищає корпоративні потреби і інтереси і припускає відсутність доступу до неї третіх осіб (відомості про кадри, клієнтів, нові технології та ін), секретна інформація не підлягає розголошенню, призначена для вузького кола зазначених осіб, містить відомості особливої важливості про державну таємницю, обороноздатність країни, результати наукових досліджень та ін.

На сучасних підприємствах використовують інтегровані системи обробки даних (ІСОД), які впорядковують потоки інформації, підвищують її ефективність з точки зору використання. Інформація збирається з різних джерел в єдиній пам'яті системи, переробляється багаторазово і використовується для конкретних задач управління. Інформація стала таким же головним фактором функціонування підприємств, як і люди, машини, матеріали, гроші [1].

Встановлення належної комунікації пов'язано з розв'язанням багатьох питань. Це готовність партнерів встановлювати комунікацію, виявлення та усунення перешкод до цього, вибір способів комунікації, правильне поєднання усної, візуальної та письмової форм комунікації тощо. Людську комунікацію прийнято вивчати не тільки в її теоретичних аспектах, але і як мистецтво, і практику.

До суб'єктивних факторів, що знижують ефективність контактів між окремими працівниками, слід віднести той факт, що люди, які обмінюються інформацією, по-різному тлумачать одні і ті ж поняття, мають неоднаковий рівень знань, перебувають у різному емоційному стані та ін. Тому в процесі спілкування і передачі інформації виникають перешкоди, спотворення інформації, непорозуміння, уповільнення інформаційного процесу тощо. До того ж потрібно мати на увазі, що одержувачі інформації сприймають насамперед ту інформацію, яку вони сподіваються одержати та іноді ігнорують дані, які протирічать уявленням, які у них склалися [2].

Менеджери, які недоговорюють важливу інформацію підлеглим, ризикують не досягнути ефективної співпраці та зниження мотивації. Саме тому, збалансованість між собою всіх засобів комунікаційної політики стає одним із основних завдань кожного підприємства, що дозволяє досягти найкращого результату при мінімальних витратах.

Література

1. Кириченко С.О., Цвях П.В. Проблеми формування комунікацій на підприємстві. Агросвіт. – 2020. – № 12. – С. 79-86.
2. Прус Л.Р. Комунікаційний менеджмент. Вісник Хмельницького національного університету. Економічні науки. – 2018. – № 1. – С. 38-41.

ІННОВАЦІЙНА АКТИВНІСТЬ ІНДУСТРІЇ ГОСТИННОСТІ

**Асауленко Н.В., аспірантка кафедри менеджменту і логістики
Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса**

На сьогодні інноваційна активність в індустрії гостинності в значній мірі обумовлена з тим, що колишня адміністративно-командна економіка втратила зв'язок з загальносвітовими тенденціями розвитку індустрії туризму. Вивчення індустрії гостинності дозволило виявити системні властивості, тенденції розвитку, а також об'єктивні причини сучасних проблем: економічних, фінансових, соціальних та інших. Успішне вирішення яких вимагає формування адекватної системи управління, і в першу чергу, управління інноваційною активністю.

Інноваційна активність організацій індустрії гостинності спирається на систему механізмів, яку нашу думку необхідно доповнити складовою, в якій будуть відображені механізми інновацій гуманітарного характеру для основних функціональних процесів організацій індустрії гостинності. Їх принципова відмінність від технічних і технологічних інновацій полягає в тому, що вони націлені не тільки на отримання економічного результату, який вимірюється за допомогою показників прибутку, витрат виробництва.

Гуманітарні інновації в діяльності організацій індустрії гостинності пов'язані з якістю людського існування. Більшою мірою вони визначаються духовною сферою людини, рекреаційними процесами, етичними і культурними домінантами. Ці аспекти в більшості випадків залишаються за межами економічного аналізу і побудов економічних моделей. Однак, за рівнем свого впливу на економіку вони не менш важливі, ніж технічні та технологічні інновації. Більш того, вони одночасно можуть бути важливою підсистемою механізму вироблення і впровадження інновацій, оскільки останні не можуть існувати поза творчістю, знань, освіти, розвиненої уяви і вільного мислення, які є похідними культури.

Однак у порівнянні з промисловістю в діяльності організацій індустрії гостинності є набагато глибші депресивні економічні процеси. Дослідження західних аналітичних матеріалів економічної ефективності готельних українських комплексів показує, що до кінця 90-х років XX ст. продуктивність праці в мережевих готелях була на рівні 60 % від аналогічного показника в США, а в немережевих – лише на рівні 18 %. Агрегований показник (тобто за сукупністю мережевих і немережевих готельних комплексів) в порівнянні з США становив 27 % [1].

Для порівняння: в Польщі цей показник дорівнював 35 %, у Франції – 53 %, у Великобританії – 63 %. Таким чином, можна констатувати, що на сучасному етапі розвитку економіки перед індустрією гостинності стоїть серйозне завдання щодо вдосконалення механізму управління інноваційною активністю, який повинен бути орієнтований на застосування сучасних методів і підходів управління інноваційною діяльністю.

Кластерний підхід є більш ефективним в порівнянні з галузевою формою організації взаємодії організацій в регіоні туристичної спеціалізацією. Кластери являють собою інтегровані групи підприємств, фірм, організацій та установ, діяльність яких знаходиться в одній сфері бізнесу [2]. Вони є поширеною у всьому світі формою активізації інноваційної активності.

Головна концепція кластерної теорії – це об'єднання окремих елементів в єдине ціле для виконання у взаємодії певної функції або реалізації певної мети. Індустрія гостинності Одеської області є найбільшою в Україні та являє собою сукупність санаторно-курортних організацій, спеціалізованих та індивідуальних засобів розміщення і екскурсійних фірм, об'єктів інфраструктури, об'єктів туристичного показу, а також органів управління туризмом і курортами.

Проводячи аналіз впливу індустрії гостинності на економіку області необхідно розглянути основні показники розвитку індустрії. Дослідження свідчать, що трансформація змісту організацій індустрії гостинності, пов'язана зі зміною характеру попиту на туристські та рекреаційні послуги. У той же час на сучасному етапі рекреаційний потенціал використовується далеко не повною мірою. Одним з показників, який може відбити інноваційну активність індустрії гостинності, є відомості про введення в дію нових ліжок (місць). Протягом 2016-2019 рр. кількість ліжок (місць) зростала, збільшившись з 848 в 2016 році до 1592 у 2019 році (в 1,9 рази).

Сформована на сьогоднішній день ситуація з інноваційною активністю в реальному секторі економіки може бути охарактеризована як негативна. Сприйнятливість бізнесу до інновацій технологічного характеру залишається низькою, в 2017 році розробку і впровадження технологічних інновацій здійснювали 9,4 % від загального числа організацій індустрії гостинності, що значно нижче значень, характерних для Німеччини (73 %), Ірландії (61 %), Бельгії (58 %), Естонії (47 %), Чехії (41 %). Мала частка організацій індустрії гостинності, які потребували б кошти на придбання нових технологій (12,7 %) [3].

Динаміка цих індикаторів за останнім часом погіршилася. Недостатній рівень інноваційної активності посилюється низькою віддачею від реалізації інновацій. Хоча в абсолютному вираженні обсяги інноваційної продукції постійно підвищуються, витрати на інновації ростуть ще швидше. Як наслідок, на гривню таких витрат в 2019 році припадало 4,4 гривні інноваційної продукції. За період з 2017 по 2020 роки частка коштів вітчизняного підприємницького сектора у внутрішніх витратах на дослідження і розробки зменшилася з 30,0 % до 29,4 %. Ці негативні тенденції посилюються в умовах економічної кризи. Організації індустрії гостинності, зіткнувшись з необхідністю жорсткої оптимізації витрат, в першу чергу, економлять на розвитку, відкладаючи на невизначене майбутнє інноваційні проекти.

Отже, нині чітко простежується, з одного боку, зацікавленість споживачів у інноваційних змінах на підприємствах готельно-ресторанного бізнесу, що прямо впливає на обсяги попиту, а з іншого – низький рівень інноваційного потенціалу, незадовільний рівень фінансової стійкості на багатьох підприємствах та погіршення інтелектуального капіталу на підприємствах, що стримує інноваційну активність цих підприємств і заважає їх ефективному інноваційному розвитку. Це, а також підвищення інтенсивності конкуренції (особливо у великих містах) об'єктивно обумовлює зміцнення конкурентних позицій тих підприємств, які є фінансово стійкими, де простежується позитивна динаміка у розвитку інтелектуального капіталу та які мають високий або середній рівні інноваційного потенціалу, забезпечуючи завдяки йому стійкі конкурентні переваги, пов'язані з впровадженням інновацій [4].

Література

1. Шипуліна Ю.С. Управління розвитком інноваційного потенціалу промислових підприємств. Проблеми управління інноваційним розвитком підприємств у транзитивній економіці : монографія; за заг. ред. С.М. Ілляшенка. – Суми: Університетська книга, – 2018. – С. 174-231.
2. Федулова І.В. Стратегічні напрями розвитку інноваційного потенціалу промислових підприємств. Науковий вісн. Волинськ. нац. ун-ту ім. Л. Українки. – 2020. – № 5. – С. 65-69.
3. Чухрай Н. Формування інноваційного потенціалу підприємства: маркетингове і логістичне забезпечення : монографія. – Л.: НУ «Львівська політехніка». – 2018. – 315 с.
4. Маслак О.І. Система показників оцінки інноваційного потенціалу промислового підприємства. Ефективна економіка. – 2018. – № 9. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/index.php?operation=1&iid=298>.

ІНСТРУМЕНТАРІЙ ПЛАНУВАННЯ – СКЛАДОВІ СИСТЕМИ КОНТРОЛІНГУ НА ХАРЧОВИХ ТА ПЕРЕРОБНИХ ПІДПРИЄМСТВАХ

**Відоменко І.О., к.е.н., доц., Гордієнко Л.Л., к.т.н., доц., Леонова Л.Є., ст. викл.
Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса**

Висока конкурентність ринків, на яких функціонують харчові та переробні підприємства, і кризовий стан економіки України в цілому, вимагають значного підвищення якості управлінських процесів від зазначених підприємств. Однією з найбільш ефективних з сучасних технологій управління є технологія контролінгу, яка дозволяє досягати стратегічні та поточні цілі підприємства в складних і мінливих умовах зовнішнього середовища. Впровадження технології контролінгу на підприємстві передбачає формування системи контролінгу, яка б враховувала його технологічні та організаційні особливості.

СЕКЦІЯ «МЕНЕДЖМЕНТ І ЛОГІСТИКА»

ДОСЛІДЖЕННЯ КОНКУРЕНТНИХ СТРАТЕГІЙ В СИСТЕМІ СТРАТЕГІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВ	
Агеєва І.М.....	298
РОЛЬ ЗАКОНУ «ІНФОРМОВАНOSTІ-ВПОРЯДКОВАНOSTІ» У ФОРМУВАННІ СУЧАСНОЇ СИСТЕМИ КОМУНІКАЦІЙ ПІДПРИЄМСТВА	
Агеєва І.М., Дьяченко Ю.В., Коренман Є.М.....	300
ІННОВАЦІЙНА АКТИВНІСТЬ ІНДУСТРІЇ ГОСТИННОСТІ	
Асауленко Н.В.....	301
ІНСТРУМЕНТАРІЙ ПЛАНУВАННЯ – СКЛАДОВІ СИСТЕМИ КОНТРОЛІНГУ НА ХАРЧОВИХ ТА ПЕРЕРОБНИХ ПІДПРИЄМСТВАХ	
Відоменко І.О., Гордієнко Л.Л., Леонова Л.Є.....	303
УПРАВЛІННЯ ВИТРАТАМИ ЛОГІСТИЧНИХ ПІДПРИЄМСТВ	
Брюшкова Н.О.....	305
ІВЕНТ-МЕНЕДЖМЕНТ ЯК СПЕЦИФІЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ З УПРАВЛІННЯ ЗАХОДАМИ	
Дьяченко Ю.В., Коренман Є.М.....	307
ПІДХОДИ ЩОДО УПРАВЛІННЯ ІННОВАЦІЙНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВА	
Дурбалова Н.І.....	309
ПЕРСОНАЛЬНИЙ БРЕНД МЕНЕДЖЕРА, ЯК СКЛАДОВА ЙОГО ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ	
Козак К.Б., Гамурар І.О.....	310
ІСТОРИЧНІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ УПРАВЛІНСЬКОЇ НАУКИ В УКРАЇНІ	
Корсікова Н.М., Левчук Ю.С.....	312
MEDICAL SECRET AS AN IMPORTANT COMPONENT OF HUMAN SOCIAL PROTECTION IN THE CONDITIONS OF THE COVID-19	
Muzhailo V.D., Muzhailo S.V.....	315
УПРАВЛІННЯ КОНФЛІКТАМИ І ЕФЕКТ ФРЕЙМІНГУ	
Пурцхванідзе О.В., Колеснікова К.С.....	318
МІЖНАРОДНИЙ ДОСВІД РОЗВИТКУ ОРГАНІЧНОЇ ПРОДУКЦІЇ ТА РЕКОМЕНДАЦІЇ ДЛЯ УКРАЇНИ	
Ринкова А.А.....	319
ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ОПТИМІЗАЦІЇ ЛОГІСТИЧНИХ ВИТРАТ	
Савенко І.І., Седіков Д.В.....	320
ІННОВАЦІЙ – ШЛЯХ ДО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЛЮДСТВА ПРОДУКТАМИ ХАРЧУВАННЯ	
Савенко І.І., Седікова І.О.....	322
ВПЛИВ ФАКТОРІВ МОТИВАЦІЇ ПЕРСОНАЛУ НА РІВЕНЬ ЗРОСТАННЯ ЕКОНОМІЧНИХ РЕЗУЛЬТАТІВ ПІДПРИЄМСТВ ХАРЧОВОЇ ГАЛУЗІ	
Удовиня О.Ф.....	324
ЗЕРНОЗБЕРІГАЮЧА ГАЛУЗЬ УКРАЇНИ	
Ткачов В.А.....	326

СЕКЦІЯ «ОБЛІК І АУДИТ»

ДЕРЖАВНИЙ ФІНАНСОВИЙ ТА ПОДАТКОВИЙ КОНТРОЛЬ: ЗМІНИ ТА НОВОВВЕДЕННЯ	
Іванченкова Л.В., Скляр Л.Б.....	328
ОБЛІК ТА ЗВІТНІСТЬ ЯК ПОТУЖНИЙ ІНФОРМАЦІЙНИЙ РЕСУРС УПРАВЛІННЯ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ ПРОМИСЛОВОГО ПІДПРИЄМСТВА	
Іванченкова Л.В., Ткачук Г.О., Скляр Л.Б., Іванченков В.С.....	330
ВНУТРІШНЬОГОСПОДАРСЬКИЙ КОНТРОЛЬ ДЕРЖАВНИХ УСТАНОВ: ПІДХОДИ, ЕЛЕМЕНТИ, ПРИНЦИПИ	
Іванченкова Л.В.....	332
ОСОБЛИВОСТІ СКЛАДАННЯ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ НА ПІДПРИЄМСТВАХ МАЛОГО БІЗНЕСУ В УКРАЇНІ	
Баранюк Х.О.....	334
АНАЛІЗ, ОБЛІК ТА АУДИТ ЯК СУЧАСНІ ІНСТРУМЕНТИ ПЕРСИСТЕНТНОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ ХАРЧОВОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ СИСТЕМІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЇЇ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ	
Купріна Н.М.....	336
ФІНАНСОВА ЗВІТНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВА І ДОСТУПНІСТЬ ПУБЛІЧНОЇ ІНФОРМАЦІЇ	
Євтушевська О.О.....	338
СТАТИСТИЧНИЙ АНАЛІЗ ТЕНДЕНЦІЇ ВЛАСНОГО КАПІТАЛУ І ДОХОДУ ПІДПРИЄМСТВА (НА ПРИКЛАДІ М'ЯСОПЕРЕРОБНИХ ПІДПРИЄМСТВ УКРАЇНИ)	
Ощепков О.П., Магденко С.О.....	339